

گزارش مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی Corporate Social Responsibility (CSR)

آیا کسبوکارها میتوانند به شکل موثرتری نسبت به مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی پیرامون خود مسئولیتپذیر باشند و در عین حال منافع خود را نیز دنبال کنند؟

زمستان ۱۴۰۲

شرکت ایلیا: تهران، سال ۱۴۰۲.

این کتیبه توسط تیم شرکت مشاوره مدیریت ایلیا در ایران تهیه گردیده است و لذا کلیه حقوق این کتیبه متعلق به شرکت مشاوره مدیریت ایلیا بوده و استفاده از محتوا و طراحی آن بدون کسب مجوز از این شرکت خلاف قوانین تجاری جمهوری اسلامی ایران میباشد. شرکت مشاوره مدیریت ایلیا: تهران، ایران.

به نام خدا

چو غنچه گرچه فروبستگیست کار جهان تو همچو باد بهاری گرهگشا میباش

درباره موسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید حامی گزارش

موسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید، با هدف خلق اثرگذاری اجتماعی از طریق حمایتهای مالی و غیرمالی از سازمانهای دارای ماموریت اجتماعی، تمرکز خود را بر ایجاد یک نمونه قابل ارجاع در حوزه نیکوکاری جسورانه و سرمایهگذاری اثرگذار در ایران قرار داده است. دسترسی به شبکهای گسترده از مختصصان در سازمانهای مردمنهاد و موسسات غیرانتفاعی، صنعت سرمایهگذاری و مشاوره مدیریت، و همچنین جامعه دانشگاهی این فرصت را برای موسسه نوید فراهم آورده است تا به سمت ایجاد همکاریهای راهبردی با محوریت اثرگذاری حرکت کند. همکاری حاضر به دلیل تخصص و تجربه موسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید در سنجش و مدیریت اثرگذاری و سابقه شرکت ایلیا در ارزشآفرینی از طریق مشاوره مدیریت، میتواند به تدوین و انتشار گزارشهایی معتبر و قابل اتکا بینجامد به گونهای که هم از منظر راهبردی و هم از منظر عملیاتی، چراغ راه بازیگران و علاقهمندان زیست بوم اثرگذاری اجتماعی قرار گیرد.

درباره شرکت مشاوره مدیریت ایلیا تولید محتوا تخصصی

شرکت ایلیا، مجموعهای پیشرو در عرصه مشاوره و تحقیقات مدیریت در ایران. شرکت بینالمللی مشاوره مدیریت ایلیا از سال ۱۳۸۶ به ارائه خدمات حرفهای پژوهش و مشاوره میپردازد. خدمات ایلیا در زمینه طراحی و توسعه کسبوکار، مطالعات بازار، طراحی و پیادهسازی استراتژی، نوآوری و تحول، مدیریت سرمایههای انسانی و توسعه سازمانی است. پویایی و یادگیری در ایلیا، حاصل درک عمیق از نیاز مشتریان و طراحی راهکارهای متناسب با تأکید بر ارتقای سطح استاندارد خدمات مشاوره مدیریت در کشور است. آثیه که ایلیا را از سایر ارائهدهندگان مشاوره مدیریت متمایز میکند، باور ما به اهمیت اثرگذاریست. در ایلیا معتقدیم موفقیت واقعی به معنای ارائه راهکارهای متناسب با نیازها و ایجاد تأثیر پایدار بر کسبوکار مشتریانمان خواهد بود. در این راستا خود را متعهد میدانیم تا به عنوان یک شریک استراتژیک مورد اعتماد تا زمان حصول نتیجه در کنار یکایک مشتریان خود بمانیم.

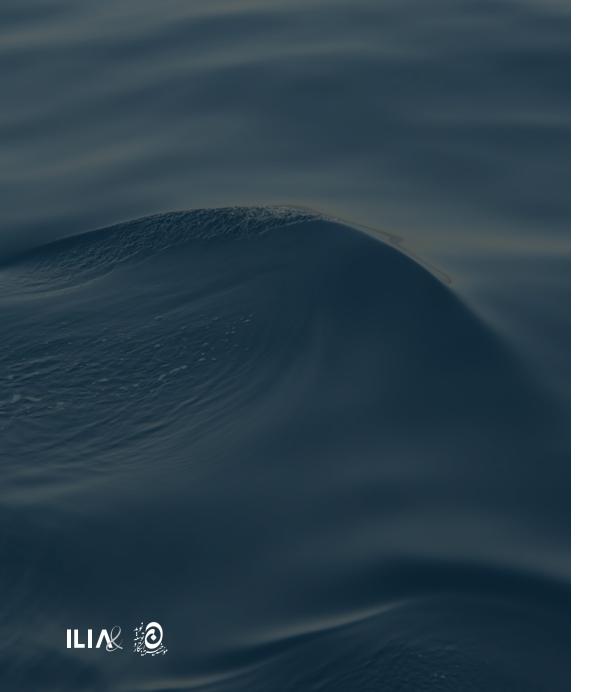
درباره گروه رسانهای دنیای اقتصاد حامی رسانهای

ماموریت اصلی «دنیای اقتصاد»، به عنوان یک گروه رسانهای خبری – تحلیلی، بسط و ترویج دانش اقتصادی با هدف افزایش رفاه و کاهش فقر است. پایبندی به اصول «اقتصاد رقابتی» فلسفه بنیادین «دنیای اقتصاد» است که همواره ثابت خواهد ماند و تغییرات احتمالی صرفا در شیوه نشر اخبار و ارائه تحلیلها با رعایت اصول و استانداردهای حرفهای خواهد بود. اصول فکری «دنیای اقتصاد» منشعب از نگاه علمی به مقولههای اقتصاد، روزنامهنگاری و مخاطبشناسی است. «دنیای اقتصاد» از همان ابتدای فعالیت با نگاهی فراتر از منافع کوتاهمدت و با دیدی همراستا با منافع ملی که هیچوقت از نگاه مخاطبان تیزبین پنهان نبود قدم در این راه نهاد.

فهرست گزارش

مسئولیت اجتماعی شرکتی، شراکتی هوشمندانه میان سرمایههای اقتصادی و سرمایههای اجتماعی بازی بُرد-بُرد؛ با پذیرش مسئولیت، همه برندهایم

مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی، چرایی و انواع آن مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتی؛ چیستی مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی؛ چرایی مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی؛ انواع نمونههای مسئولیتپذیری غیر مرسوم؛در شرکتهای ایرانی به روش نوآورانه و موثر صفحه ۱۱ انواع؛ مسئولیتیذیری اجتماعی شرکتی غیرمرسوم، نوآورانه و موثر محروميتزدايي ارتباطات؛ كسبوكار ايرانسل زندگی بهتر برای همه؛ گروه باران پایداری زیستمحیطی و مدیریت منابع آبی؛ نستله میینو، نقشهای برای همه؛ گروه مالی فیروزه رعایت حقوق حیوانات؛ دیوار پایداری در فرآیند تأمین کارتن؛ دیجیکالا نمونههای مسئولیتپذیری مرسوم؛ در شرکتهای ایرانی به روش نوآورانه و موثر صفحه ۲۵ انواع؛ مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی مرسوم اما نوآورانه و موثر پروژه Non-Conform Products؛ هایپراستار حمایت از خانوادههای نیازمند؛ خیریه نیکان ماموت مسئولیتیذیری موثر؛ و بُرد-بُرد صفحه ۳۱ ارزیابی منفعت نمونههای موثر مسئولیتپذیری شرکتی برای کسبوکار و جامعه منفعت بیشتر برای کسبوکار و جامعه با حرکت به سمت راست طیف انواع مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی مسیر پیش رو؛ ما همراه شما هستیم ------صفحه ۳۴ مسیر پیش رو حرکت به سمت راست روی طیف انواع مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی راه طولانی پیش رو ایلیا همراه شما در مسئولیتپذیری و اثرگذاری قدردانی، به پاس همراهی

مسئولیت اجتماعی شرکتی،

شراکتی هوشمندانه میان سرمایههای اقتصادی و سرمایههای اجتماعی

نگاه جهانیان در حال تغییر جهت از دولتها به نقش فعالیته آی اجتماعی و زیستمحیطی بنگاههای اقتصادی در جامعه است، زیرا سطح اثرگذاری کسبوکارها در تمامی عرصههای زندگی اجتماعی امری غیرقابل انکار است. کسبوکارها به عنوان پیشروان تغییرات، بیش از پیش به مسئولیت خود در جامعه توجه میکننـد و ایـن خود عامل اعتبار در نگاه مخاطبین آنها است. توسعه همهجانبه ٔ پایداری، جلب اعتماد، نیکنامی و داشتن ارزشهای مشترک، همه از جمله مفاهیمی است که کسبوکارهای نوین برای رسیدن به

همانطور که هر روزه انتظارات جامعه از کسبوکارها برای اندیشیدن به مسائل اجتماعی، زیستمحیطی و اقتصادی بیشتر میشود، یاسخ به آن نیز بهعنوان یکی از الزامات حتمی رهبری در نظر گرفته میشود. امروزه شاهد هستیم که در مطالعات و منابع مختلف به اهمیت توجه به مسائل اجتماعی و زیستمحیطی توسط سازمان در نگاه همکاران پرداختهاند. برای مثال اغلب مطالعات درباره ترجیحات نسلهای جدیدتر مثل نسل Z به اهمیت این امر برای دستکم ۹۰ درصد این نسل اشاره دارند.

شرکتهای ایرانی با وجود فعالیتهای قابل توجه در عرصه مسئولیت اجتماعی شرکتی، که ناشی از فرهنگ دیگر دوستی ایرانیان است، فاصله قابل توجهی با استانداردهای جهانی این حوزه دارند. این گزارش سعی دارد، نشان دهد چگونه شراکت هوشمندانه میان سرمایههای اجتماعی و سرمایههای اقتصادی منجر به خلق ارزش مشترک در ابعاد مختلف میشود و چگونه میتوان یک فعالیت خیرخواهانه و مقطعی را به اقدامی بلندمدت، پایدار و همراه با اثرگذاری اجتماعی تبدیل کرد، به گونهای که منجر به سرمایهگذاری و کسب

گزارش پیش رو روایت اقدامات خلاقانه چندین شرکت ایرانی در زمینه مسئولیت اجتماعی را ارائه کرده است، تا بتواند الگو و مدل مناسبی جهت فعالیت کسبوکارها در این حوزه ارائه دهد. همه میدانیم داشتن یک کسبوکار قدرتمند با عملکرد خوب در محیطی پر از نابرابری، فقر و بحرانهای زیستمحیطی امکانناپذیر است و ما چارهای جز «برداشتن مسئولیتمان» برای حل این مسائل و اولویت قراردادن رویکردهای اجتماعی و زیستمحیطی نداریم.

عماد قائني مديرعامل شركت مشاوره مديريت ايليا

رضا درمان مديرعامل موسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید

بازی بُرد-بُرد؛ با پذیرش مسئولیت، همه برندهایم

شرکت مشاوره مدیریت ایلیا در جستجو برای پاسخ به این سوال که آیا کسبوکارها و بنگاههای اقتصادی میتوانند با رویکرد موثرتری در پذیرش مسئولیت برای حل و بهبود مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی مشارکت کننـد، به تـدوین گزارش حاضر اقدام نمود. ایلیا در این گزارش قصد دارد تا با ترسیم روایتی از نوآورانهترین و اثرگذارترین تجارب فعالیتهای Corporate Social Responsibility) CSR) کسبوکارهای ایرانی، به سایر کسبوکارها در مسیر اثرگذاری الهام بخشد و آنها را به دنبال کردن منافع اقتصادیشان از طریق پرداختن به مسائل جامعه دعوت نماید.

مخاطب این مطالعه کیست؟

کستوکارها و بنگاههای اقتصادی مخاطب اصلی گزارش حاضر هستند. اما مطالعه آن به سایر بازیگران این اکوسیستم همچون کسبوکارهای اجتماعی، بنگاههای اقتصادی اجتماعی، سازمانهای مردمنهاد، خیریهها، سرمایهگذاران با دغدغه اثرگذاری و حتی سیاستگذاران اجتماعی نیز پیشنهاد میشود. چرا که اغلب به واسطه گستردگی و پیچیدگی، این دست مسائل بدون مشارکت بازیگران مختلف این اکوسیستم تغییری محقق نمیگردد.

متدولوژي بررسي نمونهها چه بوده است؟

ایلیا در مطالعه حاضر به سراغ کسبوکارهای ایرانی رفته و از آنها دعوت کرده است تا در به اشتراکگذاری تجارب خود در زمینه اثرگذاری اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی مشارکت نمایند. با وجود علاقهمندی طیف متنوعی از کسبوکارها به مشارکت در گزارش حاضر، از آوردن تجارب مرسوم خودداری شده تا گزارش محل ارجاعی برای طراحی و اجرای تجارب CSRای اثربخش و با استفاده از روشهای خلاقانه باقی بماند. فرآیند انتخاب و بررسی نمونهها نیز بدین صورت بود که پس از ابراز علاقهمندی هر کسبوکار، جلسهای برای شناخت بهتر و بیشتر با فعالیتهایشان در این زمینه برگزار گردید و سپس در صورت مواجهه با رویکرد یا تجربه خلاقانه و اثربخش، آن را بهعنوان نقطه تمرکز روایت آن کسبوکار در نظر گرفتیم. در ادامه تیم ایلیا به تدوین تجربه مرتبط به هر کسبوکار با ساختار و استانداردهای کلی گزارش میپرداخت. آنچه شما ملاحظه میکنید گلچینی از تجارب به اشتراکگذاشته کسبوکارهای خوب ایرانی است که با وسواس انتخاب و روایت شده است.

امید است که این تلاش، گامی موثر برای استفاده از ظرفیتهای محیریتی و کسبوکاری در مسیر اثرگذاری اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی باشد.

دادههای این گزارش در بازه زمانی تابستان ۱۴۰۱ گردآوری شده است.

مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی؛ چیستی

چرا کسبوکارها باید مسئولیت حل و بهبود مسائل محيط پيرامون خود را بهعنوان یک هدف بزرگتر برای خود بر عهده بگیرند؟

در نگرش سنتی، یعنی از زمانی که در دهه ۷۰ میلادی، میلتون فریدمن حداکثر ساختن سود اقتصادی را تنها مسئولیت کسبوکار میدانست تا امروز که نگاه جدیدی به مقوله مسئولیت بنگاههای اقتصادی با در نظر گرفتن همه ذینفعان و در قبال محیط پیرامونی در حال ظهور و بروز است، از این امر تحت عناوین و چهارچوبهای مختلفی صحبت شده است.

امـا ایـده اصـلی همـه ایـن عبـارات، مقـالات و کتـب مـرتبط بـه آنهـا ایـن اسـت کـه «کسبوکارها میتوانند و باید یک هدف بزرگتر اجتماعی، زیستمحیطی و یا اقتصادی را دنبال کنند».

مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتی؛ چرایی

با وجود نادیده انگاشتن توسط کسبوکارها، نمیتوان منکر تهدیـداتی کـه مسـائل اقتصـادی، اجتمـاعی و زیسـتمحیطی برای بقای کسبوکارها دارند شد.

امکان داشتن یک کسبوکار قدرتمند و باعملکرد خوب در محیطی پر از نابرابری، فقر و بحرانهای محیطزیستی وجود ندارد. يائول يُلمن، مديرعامل يونيلور

پایـداری کلمـهای اسـت کـه اغلـب آن را بـرای توصـیف برنامـهها، محصـولات و

در راکفلـر ما علاقهمنـدیم تـا بـدانیم چگونـه منـابع مـالی میتواننـد بـرای حـل مسائل فقیرترین و آسیبپذیرترین مردم مورد استفاده قرار گیرند. این یک واقعیت است که کمکهای بشردوستانه و منابع دولتها به تنهایی برای حل مسائل کافی نیستند و برای تحقق این هدف ما نیاز به مشارکت استعدادها، منابع و تخصص بخش خصوصی داریم.

کســبوکارها میتواننــد همزمــان کــه از منظــر شــاخصهای عملکردی خوب عمل میکنند، کارهای خوبی نیز انجام دهند. امروزه بیشتر از قبل کسبوکارها از نتایج و اثرات دنبال کردن اهداف بزرگتر اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی بر عملکرد کسبوکار خود آگاه هستند.

در ایان نقطیه از Corporate Capitalism، از آنجیایی کیه کسـبوکارها بـیش از دولتها مورداعتمـاد هسـتند، رهبـران دورانـدیش فرصـت کسـبوکار خـود را در کـاهش تهدیـدات محیطی میبینند و به تسریع اقدامات جمعی برای خلق راهکارهای نو، شکلدهی اکوسیستمهای وسیعتر و گسترش اعتماد میان ذینفعان میپردازند.

برای ایجاد آن است.

شرکت مشاوره مدیریت مکینزی اند کمیانی

مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی؛ انواع

CSR به مثابه ...

CSR به مثابه ماموریت کسپوکار

CSR به مثابه

حل مسئله اجتماعي

تعداد کسبوکارهایی که از ابتدا پرمتنای یک هدف و ماموریت بنا شده باشند، کم است. اما حاری ساختن CSR در این سطح از کسبوکار را اغلب با CSV میشناسند که در آن مسیر سود كسبوكار از منفعت حامعه ميگذرد.

تحميع منابع، ظرفيتها و توانمندي هاي كسبوكار براي حل مسئلهای احتماعی نیز یکی دیگر از انواع اقدامات CSRای یا سطح بلوغ بالا در نظر گرفته مىشود.

یکی از مهمترین انواع CSR که نیازمند توجه حدی در میان کسبوکارها است، این است که به بازتغریف فرآبندهای کسپوکار با نگاهی مسئولانه و با هدف كاهش اثرات منفى کسبوکار یا افزایش اثرات

مثبت آن پرداخته شود.

CSR به مثابه

فرآيندهاي كسبوكار

CSR به مثابه کار خیر

به واسطه پیشینه و ریشه مذهبی و فرهنگی، با کار خیر غربته نیستیم و همان رویکرد بخشش را نیز در کسپوکارها به ویژه سنتی ترها مشاهده میکنیم. در میان کسبوکارهایی که همگی با نیت خیر دست به این کار میزنند، نوآوری و اثربخشی برخی قابل توحه است.

CSR به مثانه مدیریت ریسک

كسبوكارها اغلب با هدف

مدیریت ریسکهای جاکمیتی، حوامع محلی، محیطزیستی و ... به تعریف برنامههای مسئوليتيذيرى خود اقدام ميكنند.

مسئولیتپذیری مرسوم

CSR به مثابه

بازاريابي اجتماعي

یکی دیگر از رایجترین انواع

فعالیتهای ICSRای که حتی

ممکن است تنها نگرش موجود

به CSR در برخی سازمانها نیز

زیستمحیطی با هدف برندینگ

باشد، استفاده از المانهای

اثربخشی اجتماعی و

و بازاریانی است.

مسئوليتيذيري غيرمرسوم

بخش دوم

نمونههای مسئولیتپذیری غیر مرسوم؛ در شرکتهای ایرانی به روش نوآورانه و موثر

انواع؛ مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی غیرمرسوم، نوآورانه و موثر

ماموریت کسبوکار

CSR به مثابه

CSR به مثابه CSR به مثابه فرآيندهاي حل مسئله اجتماعی كسبوكار

مسئوليتپذيري غيرمرسوم

حرکت از اقدامات CSRای مرسوم به سمت غیرمرسوم، نوآورانه و موثرتر هدفی است که این گزارش به صورت اصلی آن را دنبال میکند. به همین سبب در چند صفحه بعدی به مرور برخی از اقدامات کسبوکارهای ایرانی در سه رشته CSR به مثابه ماموریت کسبوکار، حل مسئله اجتماعی و فرآیندهای کسبوکار میپردازیم.

محروميتزدايي ارتباطات؛ ايرانسل

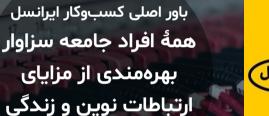
داستان از کجا شروع شد؟

- حدود ۱۵ سال پیش، پدیده تلفن همراه، نمادی از تمول مالی و اختلاف طبقاتی بود. عموم مردم، امکان بهرهمندی از مزایای خدمات ارتباطی جدید را نداشتند و احساس محرومیت در لایههای مختلف جامعه دیده میشد.
- به همین دلیل، پروژه تأسیس اپراتور دوم، با رویکرد «خلق ارزش مشترک»، برای پاسخ به این نیاز اجتماعی و استفاده از این فرصت اقتصادی با حضور سرمایهگذار خارجی در کنار سهامداران داخلی آغاز شد.
- امروزه نیز، شکاف دیجیتالی، یکی از عوامل اصلی محرومیت و عقبافتادگی جوامع است و کاهش آن، زمینهساز فقرزدایی و توسعه یابدار میباشد.

ماموریت ایرانسل چگونه پی گرفته شد؟

- ایرانسل با مشارکت سهامدار خارجی (MTN) بهعنوان متخصص این حوزه و سهامدار داخلی یعنی گسترش الکترونیک ایران راهاندازی شد و با جذب سرمایه خارجی حدود ۴.۵ میلیارد دلار، یکی از بزرگترین پروژههای سرمایهگذاری خارجی محسوب میشود.
- جذب این مقدار سرمایه خارجی بدون وجود توجیه برنامه اقتصادی اغناکننده و عملکرد ایرانسل در فراتر رفتن از اهداف پیشبینیشده برای خود، میسر نبوده است.

21 22 23 24 25 28

بخش دوم نمونههای مسئولیتپذیری غیر مرسوم

CSR

به مثابه ماموریت کسبوکار

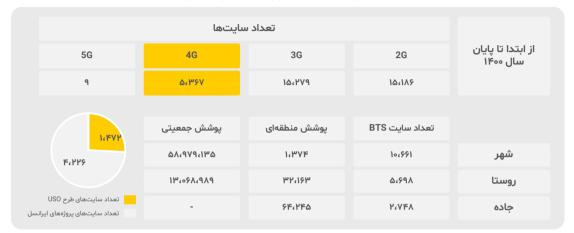
ديجيتال هستند.

ILIN D

محروميتزدايي ارتباطات؛ ايرانسل

بخش دوم نمونههای مسئولیتپذیری غیر مرسوم

گستردگی شبکه ایرانسل در کشور

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

- با حضور ایرانسل، انحصار ارائه خدمات تلفن همراه در ایران شکسته شد.
- تعداد مشترکان ایرانسل در کمتر از پنج سال به ۲۰ میلیون نفر رسید و امروز بیش از ۶۰ میلیون مشترک، به صورت مستقیم، از خدمات ایرانسل بهرهمندند.
- علاوه بر آنکه گسترش ارتباطات اینترنتی به صورت مستقیم بر تحول زندگی افراد جامعه اثر میگذارد، ارائه خدمات ارتباطی توسط ایرانسل موجب ایجاد رقابت در توسعه زيرساخت ارتباطي كشور و به تبع آن رونق اقتصاد ديجيتال شده است.
- با توجه به نوع سرمایهگذاری، حجم تحول ایجادشده و گستردگی افراد بهرهمند و نتایج مترتُب بر آنَ، ایرانسل را میتوان، موفقترین پروژهٔ محرومیتزدایی کلان در ایران

مسئولیتپذیری و پایداری کسبوکار ایرانسل

- باور کلی ایرانسل این است که همه افراد جامعه سزاوار بهرهمندی از مزایای زندگی دیجیتال و ارتباطات نوین هستند. همین باور موجب شده است تا ایرانسل به ارائه خدمات مکالمه، دیتا و دیجیتال برای طیف وسیعی از مشتریانش و خلق ارزش مشترک اقتصادی از این طریق بپردازد و این امر را اصلیترین قطب مسئولیتپذیری و پایداری خود بداند. چراکه بهرهوری و کارایی ایرانسل ارتباط نزدیکی با رشد و توسعه اقتصادی اجتماعی فراگیر در کشور دارد (گفته میشود سهم فناوریها و خدمات موبایل در تولید ناخالص داخلی (GDP) حدود ۵ درصد تخمین زده
- اتصال به اینترنت، علاوه بر امکان ارائه راهکارهای دیجیتالی زندگی بهتر، امکان دسترسی به آنها را نیز برای جامعه فراهم میکند تا مردم در فعالیتهای اقتصادی، آموزشی و توانمندسازی تجربه هموارتری داشته باشند. این امر در دوران همهگیری بیماری کووید-۱۹ نیز بیش از پیش نمایان شد.
- پایداری در کسبوکار مفهومی است که امروزه در مرکز توجه بنگاههای اقتصادی، جوامع، مشتریان، حکومتها و همه ذینفعان کسبوکار قرار دارد. «پایداری» و «نهادینهسازی راهحلهای زیستمحیطی، اجتماعی و حاکمیت شرکتی» بخشی جداییناپذیر از مدل کسبوکار، استراتژی و عملیات هر روزه ایرانسل است. انتشار اولین گزارش پایداری در صنعت ICT کشور، مطابق با استانداردهای روز بینالمللی و البته توجه به ویژگیهای خاص فضای کسبوکار در ایران، مؤید این موضوع است.

زندگی بهتر برای همه؛ گروه باران

داستان از کجا شروع شد؟

- مؤسسین گروه باران همواره دغدغه فراهم آوردن شرایطی برای دستیابی به بالاترین کیفیت زندگی و امکانات رفاهی برای اقشار پردرآمد و پرمشغله جامعه را داشتهاند.
- در نظر آنها، فراگیری (Inclusive بودن) تنها منحصر به طراحی خدمات و محصولات بهگونهای که اقشار ضعیف جامعه را دربرگیرد نمیشد و عدم دسترسی اقشار پردرآمد و سطح بالای جامعه به خدمات و امکانات و سبک زندگی که بدان نیاز دارند و خواهان آن هستند، نیز میتواند موجب خروج سرمایههای انسانی و اقتصادی از کشور شود.
 - به همین سبب این گروه «ارائه بالاترین کیفیت در شیوه زندگی» را بهعنوان ماموریت خود در نظر گرفت.

گروه باران در راستای ماموریت خود چه میکند؟

- گروه باران اولین هتلبرجهای مسکونی کشور را ساخته است و به معرفی سبک جدیدی از زندگی به مخاطبان که در آن آرامش و آسایش حرف اول را میزند، میپردازد.
- باران با همکاری شرکتهای طراحی، بازرگانی، سرمایهگذاری، ساخت، فروش، دکوراسیون، بهرهبرداری و خدمات پس از فروش زیرمجموعه خود تجربه اقامتی دائمی در هتل ۵ ستاره را برای ساکنین خود فراهم میآورد. ارائه خدمات هتلی در منزل با هدف تسهیل زندگی اقشار پرمشغله جامعه همچون پزشکان، جراحان، صاحبان کسبوکارهای بزرگ و ... اصلیترین هدفی است که باران دنبال میکند.
- همچنین برای اولین بار در هتلبرجهای باران، در یک برج با زیربنای ۱۶ هزار متر مربع، بیش از ۳۰ درصد فضا به مشاعات اختصاص یافت تا ارزش افزوده منحصربفرد این سبک زندگی شامل توسعه روابط اجتماعی ساکنان یا به عبارت دیگر، مزیت همسایگی نیز شود. با در نظر گرفتن فضاهایی برای همنشینی، گفتوگو، تفریح و سرگرمی، مطلوبیت فضای زندگی در برجهای باران افزایش یافته و برخلاف ساختمانهایی که فقط خراشی بر آسمان ایجاد کرده و در آنها خبری از حس تعلق و عاطفه نیست، هتلبرجهای باران امکان ارتباط اجتماعی بین همسایگان را مهیا میکنند.

CSR

ىە مثابە

ماموریت کسپوکار

زندگی بهتر برای همه؛ گروه باران

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

• اکنون یک دهه از تجربه زندگی در هتلبرجها میگذرد و این الگوی سکونت توانسته است مزیتهای مهندسی، خدماتی و رفاهی زیادی برای مخاطبان خود به ارمغان آورد.

مسئولیتپذیری و پایداری گروه باران

- باران، کسبوکاری مسئول است که علاوهبر ماموریت اصلی خود در راستای فراهم آوردن شرایطی برای زندگی اقشار مختلف جامعه و نگهداشت سرمایههای انسانی، نخبگان و افراد موفق در کشور از این طریق، به اثرات دیگر کسبوکار خود بر جامعه نیز میاندیشد.
- برای مثال «خانه سبز پنج ستاره»، نام یکی از پروژههای باران است که پیوند طبیعت با محیط سکونت و حرکت به سمت معماری پایدار، مفاهیم طراحی معماری آن را شکل داده است. بهینهسازی مصرف انرژی با هدف حفظ سرمایههای ملی، تعهد در قبال حفظ اصالت فرهنگی، گام برداشتن در مسیر فعالیتهای انساندوستانه و خیریه، ارتقای زیبایی سیمای شهرها و همکاری در حفاظت از محیطزیست، از جمله مواردی است که در طی بیش از ده سال فعالیت خود به عنوان یک الگو در کلیهی فرآیندهای خود مطرح کرده و به آنها پایبند بوده است.
- گروه باران هیچگاه نسبت به جامعه خود بیتفاوت نبوده و به اقدامات مسئولانهای همچون برگزاری کنگرهها و همایشهای علمی و سلامت، حمایت از آثار هنری و نمایشی متعدد، همکاری با مؤسسات و بنیادهای خیریه مختلف و همچنین فعالیتهای همدلانه در بحران کرونا نیز پرداخته است.

پایداری زیستمحیطی و مدیریت منابع آبی؛ نستله

داستان از کجا شروع شد؟

• نستله هر روزه بر زندگی میلیاردها انسان در سراسر دنیا تأثیر میگذارد. کشاورزانی که محصولات موردنیاز آن را کشت میکنند، افراد و خانوادههایی که از محصولات آن استفاده میکنند، جوامعی که در آنها زندگی و کار میکنند و محیط زیستی که حیات همه ما به آن وابسته است. به همین سبب چالشهای آنها را چالشهای خود و موفقیت آنها را نیز موفقیت خود میداند. از آنجایی که کانون توجه نستله بر پایبندی به تعهداتش در حوزه تغذیه، سلامتی و تندرستی است، موفقیت بلندمدت مجموعه را در گرو مدیریت موثر منابع مناطقی میداند که در آنها فعال است، مواد اولیه موردنیاز کسبوکارش از دل آن مناطق تأمین میشود و محل سکونت تأمینکنندگان و مصرفکنندگان نستله است. توجه نستله به مقوله آب، بحرانی ترین منبع برای زمین و رکن اصلی امنیت غذایی، از حدود ۱.۵ سال پیش و در محدوده دشت قزوین که صنایع مختلفی علاوهبر خود نستله در آن فعال هستند و خواه ناخواه موجب تأثیر کمی و کیفی بر آب و منابع آبی این منطقه میشوند، جلب شد.

نستله چطور به این موضوع پرداخت؟

- طرح مدیریت بهینه سفره آبی دشت قزوین با در نظر گرفتن تعهدات نستله در زمینههای پایایی محیط زیست و منبعیابی مسئولانه به شکل «دستیابی به بالاترین سطح از بهرهوری در مصرف آب و برای به حداقل رساندن تأثیرات ناشی از فعالیتها بر منابع آب طبیعی» توسط این مجموعه تعریف شد. ذیل این طرح که با هدف تضمین تأمین آب سالم و بقای اکوسیستمهای کسبوکاری و نهایتاً بهینهسازی مصرف آب در صنایع مختلف بهویژه کشاورزی تعریف شد، نستله متعهد شد تا کسبوکار خود را بهگونهای توسعه دهد که مدیریت موثر آب را در استان تسهیل بخشد. سرمایهگذاری پیوسته نستله در استفاده از منابع روز دنیا، فناوریها و نوآوریهای این حوزه و آموزش نیروی انسانی داخل و بیرون از سازمان، برخی از اقدامات نستله در این راستا هستند.
- نستله آب را منبعی مشترک دانسته و بر این باور است که مهار چالشهای پیرامون آن و مدیریت راهبردی منابع آبی نهتنها صرفاً
 وظیفه سازمانها و مسئولین دولتی نبوده بلکه نیازمند مشارکت صنایع مختلف است و از طریق تعامل و همکاری زنجیره ذینفعان
 میسر میشود. به همین سبب نستله به همراه ساختن سایرین با خود و به سهیم شدن دانش فنی خود با جامعه اقدام نمود و در
 کارگاهی تحتعنوان «اتحاد برای مدیریت آب»، مقامات ذیربط و صنایع مختلف را بهمنظور بررسی چالشهای موجود و ارائه راهکار
 در راستای مدیریت بهینه سفره آبی دشت قزوین گرد هم آورد.
- از مهمترین موضوعات طرح شده در این کارگاه میتوان به اولویت کاهش میزان آب مصرفی نسبت به مصرف مجدد یا بازیافت این مایع حیاتی اشاره کرد. همچنین مدیریت و کنترل حفر چاه در منطقه، الزام احداث تصفیهخانهها توسط سازمانها، مدیریت گونههای گیاهی که نیاز به آب کمتری دارند و بهینهسازی خطوط تولید صنایع، از جمله راهکارهایی بود که در راستای مدیریت مصرف آب در دشت قزوین، طی این کارگاه بررسی شدند.

CSR به مثابه حل مسئله اجتماعی

حل مسئله اجتماعی در راستای پایداری کسبوکار به شیوه نستله

پایداری زیستمحیطی و مدیریت منابع آبی؛ نستله

تاکنون چه نتایجی در یی داشته است؟

- کارگاه یک روزه «اتحاد برای مدیریت آب»، با مشارکت مدیرکل کیفیت منابع آب استان قزوین، مدیر کل مدیریت بحران استانداری قزوین، معاون منابع طبیعی و آبخیزداری استان قزوین و نمایندگانی از بنگاههای اقتصادی استان از جمله شرکتهای دنون لبنی پارس، یونیلیور ایران، بیاِیتی، بِل روزانه، توسعه کشت و صنعت آوین ژن، ابر مزارع شیری زرین هیو و آوین دشت برگزار شد و در آن از دستاوردهای نستله ایران در حوزه مدیریت منابع آبی استان بازدید شد.
- بهبود ۵۰ درصدی اثربخشی منابع آبی در منطقه قزوین طی سالهای اجرای این طرح، دستاورد چشمگیر آن است که ذینفعان مختلف از آن منتفع میگردند.
- همچنین کارخانه نستله ایران دارای گواهینامه «مدیریت راهبردی آب» است که بهعنوان اولین واحد تولیدی مواد غذایی در میان گروه کارخانجات نستله در منطقه اروپا، خاورمیانه و شمال آفریقا و بهعنوان سومین در جهان موفق به دریافت این گواهینامه شده است.

مسئولیتپذیری و پایداری کسبوکار نستله

• داستان نستله بیش از ۱۵۰ سال پیش با تولید غذای کمکی کودک فارین لاکته توسط هانری نستله با هدف بهبود زندگی و ساخت آیندهای سالمتر آغاز شد. نستله همواره در راستای این هدف، خود را متعهد به توسعه پایدار در حوزه تغذیه، پایداری زیستمحیطی و توسعه مناطق غیرشهری میداند.

ە 🗘 درصد

بهبود اثربخشی منابع آبی

در قزوین

- روش بنیادین نستله در تعریف فعالیتها و پروژههای مسئولیتپذیری و پایداری، ایجاد ارزش مشترک است که در آن کسبوکار با رویکرد احترام و انعطاف در حین پرداختن به یک مسئله به خلق ارزش مشترک برای همه ذینفعان آن از جمله کسبوکار نستله میپردازد. نتیجه این رویکرد علاوهبر انطباق با بالاترین استانداردها، قوانین بینالمللی و محلی، مقررات درونسازمانی، قوانین اخلاقی و اصول کسبوکار خود، ایجاد فرصت کسبوکاری از طریق توجه به تعاملات زنجیره خلق ارزش و با توجه ویژه به آیندگان (پایداری) است.
- ایجاد ارزش مشترک، گویای مسیر رسیدن به اهداف شرکت نستله در خدمت به جامعه با اولویت در خلق ارزش مشترک در حوزههایی است که بهترین تلاقی موجود میان کسبوکار نستله و حامعه را دارند.

مپینو، نقشهای برای همه؛ گروه مالی فیروزه

داستان از کجا شروع شد؟

- حتماً برای شما هم پیش آمده که با پدربزرگها و مادربزرگها و یا با کالسکه کودک به مطب دکتر، رستوران، پارک و دیگر اماکن رفتید و وقتی که رسیدید متوجه پلههای زیاد، عدم وجود آسانسور و مشکلاتی از این دست شدید. واقعیت این است که افراد دارای معلولیت که طبق آمارها حدود ۱۳ درصد افراد جامعه ما را تشکیل میدهند، هر روز با مسائلی از این قبیل دستوپنجه نرم میکنند.
- افراد دارای معلولیت، سالمندان، بانوان باردار و مادران با کالسکه کودک حق این را دارند تا از عدالت اجتماعی بهرهمند بوده و همچون سایرین در اجتماع بدون دغدغه فکری برای کارهای روزمره خود در سطح شهر حضور یابند.
- گروه مالی فیروزه که سالهاست مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی خود را در توانمندسازی افراد داری معلولیت با انجام اقدامات مختلف در این زمینه دنبال کرده است، اینبار با عینک فعالیت اصلی خود یعنی سرمایهگذاری به موضوع مناسبسازی شهری برای همه با مشارکت همه نگاه کرد.

گروه مالی فیروزه نقش خود را در تسهیل این مشکل چطور تعریف کرد؟

- حمایت از ایده کسبوکاری نوآورانه با سرمایهگذاری در آن، پروژهای است که گروه مالی فیروزه بهعنوان مسئولیت اجتماعی خود در نظر گرفته است. این ایده که اکنون پلتفرم مپینو نامگذاری شده است در واقع قصد دارد تا راهکاری پایدار برای برقراری عدالت اجتماعی در زمینه مناسبسازی شهری برای افراد دارای معلولیت حرکتی را توسعه دهد.
- اپلیکیشن مپینو این امکان را فراهم میکند که با ثبت نظرات کاربران، دسترسپذیری و مناسبسازی مکانهای شهری برای همه افراد جامعه بخصوص افراد دارای معلولیت، سالمندان، بانوان باردار و مادران با کالسکه قابل رویت باشد و از طریق متوجه ساختن صاحبان کسبوکارها از اهمیت این موضوع به بهبود وضعیت دسترسی اماکن کمک میکند.

مپینو، نقشهای برای همه؛ گروه مالی فیروزه

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

- طراحی و توسعه این پلتفرم اقدامی زمینهساز برای تولد نسل جدید کارآفرینان ایرانی یعنی کارآفرینانی با دغدغه مسائل اجتماعی، زیستمحیطی و اقتصادی است. افرادی که ورای محدودیتها و موانع میاندیشند و برای تحقق جهانی بهتر کار و تلاش میکنند.
- همچنین این اقدام که در همکاری با مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد پی گرفته میشود بر لزوم همافزایی و بهره گرفتن از تخصص و تجربه در زمینه اثرگذاری اجتماعی تأکید میکند. البته همکاری فیروزه و رعد منحصر به همین تجربه نبوده و گروه مالی فیروزه به واسطه حوزه تمرکز انتخابی خود برای مسئولیتپذیری، سالهاست با هدف ایجاد تحول در زندگی افراد دارای معلولیت و توانمندکردن آنها با رعد همراه است. از نکات قابل توجه این همکاری همواره توجه دو مجموعه به این امر بوده است که از رویکرد معطوف به کمک مالی به افراد دارای معلولیت فاصله بگیرند و بر آموزش، توانمندسازی آنها و تسهیلگری برای دستیابی آنها به شرایط عادلانه تر متمرکز شوند.

مسئولیتپذیری و پایداری گروه مالی فیروزه

- جهان ما جهانی پیوسته درد و رنج است و محنت فرد امری شخصی نیست و جامعه سراسر در قبال آن مسئول است. گروه مالی فیروزه مبتنی بر این مفهوم حوزه افراد دارای معلولیت را به عنوان حوزه تخصصی مسئولیتپذیری خود انتخاب کرده است تا به عدالت اجتماعی، برابری و توانمندسازی افراد دارای معلولیت و کاهش رنج این افراد تا حد توان خود بپردازد.
- گروه مالی فیروزه طی سالیان گذشته و در همکاری نزدیکی که با مجتمع آموزشی و نیکوکاری رعد داشته است با تعریف فعالیتهای متنوع مسئولیت اجتماعی خود با محوریت افراد دارای معلولیت سعی در توانمندسازی این گروه اجتماعی داشته است.

رعايت حقوق حيوانات؛ ديوار

داستان از کجا شروع شد؟

- مقوله خرید و فروش حیوانات کمیاب و در خطر انقراض، موضوع جدیدی نیست، همواره این دست معاملات در بازارهای سنتی به صورت مخفیانه در جریان بوده است.
- با گسترش تجارت الکترونیک در کشور، معامله حیوانات در پلتفرمهای خرید و فروش آنلاین نیز اتفاق افتاد و با انتشار خبری مبنی بر فروش گونههای کمیاب و ممنوعه حیوانات از طریق پلتفرم دیوار و سپس واکنش کاربران و مخاطبان به آن، این امر که در تضاد با قوانین و ارزشهای کسبوکار دیوار بود، مورد توجه جدی این کسبوکار قرار گرفت.

دیوار چطور به ماجرا پرداخت؟

- ممنوعیت خرید و فروش حیوانات غیرمجاز بر روی پلتفرم دیوار علاوهبر آموزش تخصصی به ناظران آگهیها به کمک فعالان حوزه
 حیات وحش، تهیه لیست سیاه کاملی برای نظارت از طریق رباتها (فیلتر محتوای بد) و همچنین با تغییراتی در محصول دیوار
 همچون حذف فیلد قیمت و نهایتاً تعامل آگاهیرسانی با کاربران پی گرفته شد.
- یکی از چالشهای تیم نظارت دیـوار در برخورد با آگهیهـای گونههای حیات وحش ناآشـنایی با بسـیاری از عناوین و گونهها بـود که فقـط متخصصین این حوزه بـا آنها آشـنایی دارند، که در تعریف همکاری نزدیک با فعالان داوطلب محیط زیست توسعه یافت.
- مهمترین اقدام صورت گرفته در مرور این تجربه این است که این کار با تعریف کمپینی به صورت یکپارچه با محصول دیوار و ذیل فرآیندهای این کسبوکار صورت گرفت تا امتداد و پایداری اثربخشی آن تضمین شود.
- در پی این تغییرات و در صورت رخداد این عمل، آگهیهای منتشرشده روی این پلتفرم حذف میشوند و حساب کاربری فرد خاطی نیز مسدود میشود. ممکن است قوانین دیوار برای مقابله با این موضوع را سختگیرانه قلمداد کنیم اما این در واقع همان انتظاری است که جامعه برای مجازات جرائم اینچنینی از طرف همه بازیگران همچون قانونگذاران، ناظران، کسبوکارها و ... دارد.

بخش دوم نمونههای مسئولیتپذیری غیر مرسوم

> پلتفرم دیوار، پلتفرم اعتماد

ديوار

رعایت حقوق حیوانات؛ دیوار

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

• از اردیبهشت ۱۳۹۹، دیوار توانست فهرست «محتوای بد» در حوزه حیات وحش را با دقت زیاد تدوین کند و از مرداد ۱۳۹۹ نیز آن را در در بررسی آگهیها به کار گیرد که در دو مرحله توسط رباتهای خودکار و سپس بررسی ناظران اعمال میشود. علاوهبر بهروزرسانی مستمر این فیلتر، وجود نظارت انسانی و در موارد نادری که آگهی منتشر میشود بلافاصله پس از گزارش کاربر، احتمال انتشار این نوع آگهیها را به صفر میرساند.

• این جلوگیری شامل تمام دغدغههای محیطزیستی شامل گوشت و اعضای بدن حیوانات، حیواناتی که برای مصارف تزئینی در الکل قرار میگیرند یا خشک میشوند و برخی لوازم مربوط به ترویج خشونت علیه حیوانات نیز میشود.

• دیوار تلاش کرده است تا در راستای مسئولیتی که برای خود در قبال محیط زیست قائل است به مقابله با متخلفین بپردازد و فعالیت آنها از طریق این سایت نیز به شدت کاهش یافته است. هرچند داستان به همینجا ختم نمیشود و این متخلفین از طریق شبکههای اجتماعی و یا سایر پلتفرمهای مشابه به کار خود ادامه میدهند.

مسئولیتپذیری و پایداری دیوار

• پلتفرم دیوار بهواسطه ماهیت کسبوکار خود که به تسهیل خرید و فروش کالاهای دستدوم میپردازد در بطن زندگی اقشار مختلف مردم جریان دارد و همین امر موجب میشود تا از پتانسیل بالایی برای طراحی و اجرای مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی، زیستمحیطی و اقتصادی در زمینههای آگاهیرسانی و تغییر ذهنیت جامعه، تغییر عادات و رفتار و همچنین تسهیل اقدامات جمعی از طریق پلتفرم خود داشته باشد.

• مهمترین ویژگی دیوار در تعریف اقدامات مسئولانه این است که مقطعی نبوده و بهعنوان رویکردی در توسعه محصول دیوار برمبنای مجموعهای از ارزشهای این تیم و در راس آنها «اعتماد»، در نظر گرفته میشود.

• از دیگر فعالیتهای مسئولانه دیوار میتوان به کمپین آزار زنان، ممنوعیت فروش ذغال، کمپین اهدای کالای دست دوم و همچنین کمپین اقتصاد چرخشی که گره نزدیکی با فعالیتهای اصلی و کلیدی این کسبوکار دارند، اشاره کرد.

کاهش انتشار آگهی گونههای ممنوعه

- ۱۶ درصد

کاهش درخواست ثبت آگهی گونههای ممنوعه

۱۴ حرصد

کاهش کاربرانی که صرفاً با این هدف بر پلتفرم دیوار فعالیت میکردهاند.

پايدارى در فرآيند تأمين كارتن؛ ديجىكالا

داستان از کجا شروع شد؟

- کسبوکار دیجیکالا روزانه حدود ۱ میلیون بسته سفارش را به نقاط مختلف کشور ارسال میکند.
- حجم کارتن مصرفی برای بستهبندی این حجم از سفارش هم از منظر اقتصادی و هم زیستمحیطی چشمگیر است. همین امر دیجیکالا را بر آن داشت تا به راهکارهای خلاقانه و پایدار تأمین بیاندیشد.

دیجیکالا چطور به ماجرا پرداخت؟

- دیجیکالا با بررسی منابع تأمین کارتن موردنیاز برای بستهبندی سفارشها و راهکارهای مصرف بهینه کارتن و پلاستیک، چند پروژه بینپکینگ، کارتن شردر، کارتن ریسایکلینگ و بهینهسازی استفاده از کارتن برای کالاهای با بستهبندی را تعریف نمود.
- بینپکینگ پروژه بزرگی است که در آن انتخاب سایز مناسب کارتن برای هر سفارش در فرآیند پردازش به صورت هوشمند صورت میگیرد و از این طریق دقت انتخاب بالا رفته و موجب بهینهسازی مصرف کارتن میشود.
- همچنین در کارتن شردر، به جای پلاستیکهای محافظ از کارتنهای آسیبدیده در فرآیند به عنوان محافظ کالاها استفاده میشود.
- کارتن ریسایکلینگ نیز پروژه بازگشت کارتنهای سفارشات دیجیکالا برای بازیافت یا بازاستفاده است که پروژه بسیار بزرگی است. اینکه بتوان کارتنهای سفارشاتی که تحویل شده با سفارش بعدی که کاربر میخواهد تحویل بگیرد، پس گرفته شود، نیازمند تغییرات اساسی در سیستم لجستیک دیجیکالا است تا این پروژه به صورت آزمایشی در بهمن ۱۴۰۰ در برخی مناطق تهران انجام شد که برنامهریزی پیادهسازی فاز اصلی آن در سال ۱۴۰۱ صورت گیرد. نهایتاً سعی در حذف استفاده از کارتن برای بستهبندی کالاهایی که خودشان بستهبندی دارند، صورت میگیرد.

CSR به مثابه فرآیندهای کسبوکار

منبعیابی مسئولانه رسم پیشبرد کسبوکار دیجیکالا

پایداری در فرآیند تأمین کارتن؛ دیجیکالا

→ ۹۰ درصد

كاهش مصرف يلاستبك محافظ

برای جلوگیری از آسیب دیدن کالاها با جایگزینی آن با کارتنهای بدون استفاده

كارتن كمتر

با حذف کارتن برای بستههایی که خودشان بستهبندی دارند.

کارتن کمتر با اجرای پروژه بینپکینگ

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

• کاهش چشمگیر استفاده از پلاستیک در پروژه کارتن شردر و کاهش حجم قابل توجهی کارتن در مورد کالاهایی که خودشان بستهبندی دارند، رخ داده است.

مسئولیتپذیری و پایداری دیجیکالا

- دیجیکالا در راستای استراتژی مسئولیت اجتماعی خود و با قصد و نیت کاهش تأثیرات منفی و افزایش تأثیرات مثبت کسبوکار خود بر جامعه بر پایداری اجتماعی یعنی شناسایی و مدیریت تاثیرات کسبوکار در این حوزه و با نگاه بلندمدت تمرکز کرده است.
- توجه به کیفیت زندگی افرادی که در تعامل مستقیم با کسبوکار هستند مانند اعضای خانواده دیجیکالا، توجه به رعایت عدالت در زنجیره تأمین، بهبود تجربه مشتریان و افزایش تاثیرات مثبت بر جوامع محلی از جمله حوزههای مورد توجه در پایداری اجتماعی توسط دیجیکالا است.
- در سالی که گذشت دیجیکالا با توجه به تعریف فعالیتهای ICSRای کمپینی به سوی ایجاد زیرساختهایی که توسط آنها تاثیرات مثبت این کسبوکار بر جامعه افزایش مییابد و همچنین تاثیرات منفی آن کاهش، پرداخت.
- پیشنیاز توسعه زیرساخت، ساختاردهی اقدامات CSRای دیجیکالا مبتنی بر هویت دیجیکالا و اولویتهای ذینفعان مختلف بود که ماحصل آن تمرکز بر ۳ طرح بلندمدت دیجیکالامهر، طرح کسبوکارهای بومی ملی و دست مهر است.
- یکی از محلهای تمرکز دیجیکالا در نگاه زیرساختی و بلندمدت خود برای افزایش اثرات مثبت و کاهش اثرات منفی کسبوکار بر جامعه، پایداری در فرآیندهای دیجیکالا همچون منبعیابی بوده است که نمونهای از آن در این گزارش بررسی شده است.

بخش سوم

نمونههای مسئولیتپذیری مرسوم؛ در شرکتهای ایرانی به روش نوآورانه و موثر

انواع؛ مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی مرسوم به روش نوآورانه و موثر

CSR به مثابه CSR به مثابه CSR به مثابه CSR به مثابه کار خیر بازاریابی اجتماعی مرسوم

در میــــان انــــواع اقـــدامات مســئولیتپذیری در ســمت چــپ طیف، دو نمونه کار خیر که نه تنها به شکلی غیرمرسوم صورت گرفته است بلکـه در نــوع خـود خیلـی نوآورانـه و مــوثر بــه شــمار مــیرود نیــز در ایــن گزارش مورد بررسی قرار گرفته است.

پروژه Non-Conform Products؛ هایپراستار

داستان از کجا شروع شد؟

- شاید برای شما هم پیش آمده باشد که پس از خارج شدن از یکی از شعب فروشگاههای بزرگ و البته تجربه قدم زدن در میان راهروهای بزرگ و انباشته از مواد غذایی، ناگهان به فردی در جستجوی اندک غذایی در سطل زباله در گوشه یک خیابان بربخورید و درباره این تناقض بیاندیشید.
- سرنوشت مواد غذایی انبوه خریداری نشده فروشگاهها چه میشود؟ مواد غذاییای که قابلیت استفاده دارند اما به واسطه استانداردهای فروشگاههای بزرگ اجازه فروش آنها وجود ندارد. آیا راهی برای رسیدن این مواد غذایی به دست کسانی که به آن نیاز دارند وجود دارد؟
- داستان از آنجا شروع شد که توجه تیم مسئولیتپذیری و پایداری هایپراستار که از سال ۲۰۱۹ در این مجموعه شکل گرفته است و هایپراستار را نسبت به جامعه و محیطزیست کسبوکار خود متعهد میداند، به حجم چشمگیر این نوع محصولات غذایی تحت عنوان Non-Conform Products جلب شد.

هایپراستار چطور به ماجرا پرداخت؟

- هایپراستار به عنوان یک فروشگاه زنجیرهای که در صنعت خردهفروشی مواد غذایی و کالاهای تندمصرف فعالیت دارد، استانداردهای بالایی را در کیفیت و تازگی عرضه دنبال میکند.
- به همین سبب پروژه اهدای مواد غذایی قابل استفاده اما غیرقابل فروش در این مجموعه تعریف شد تا در طی آن این دسته از مواد غذایی به دست نیازمندان برسد.
- اجرای این پروژه در هایپراستار که استانداردهای بالایی را در حصول اطمینان از سلامت مواد غذایی دارد، نیازمند تعریف فرآیندها و چهارچوبهای داخلی برای هماهنگی بخشهای مختلف بود. همچنین هایپراستار این پروژه را در همکاری با خیریهای که به صورت تخصصی حامی افراد درگیر با معضل کارتنخوابی و کودکان کار است پیش برد تا از اثربخشی آن نیز اطمینان کسب کند.

ILIN D

يروژه Non-Conform Products؛ هاييراستار

تاکنون چه نتایجی در یی داشته است؟

• این پروژه از طریق تمام شعب هاپیراستار در سراسر کشور اجرا میشود و از منظر گستردگی نیز در نوع خود بینظیر است. در پی این اقَّدامْ، تُنُها در سُالَ ٢٠٢١، ٧.۵ تن مُواْد غذايي غيرقابل فروش اما قابل مصرف و تعداد قابل توجهي قلم كالآي غذايي اهدا شده است.

مسئولیتیذیری و پایداری هایپراستار

• مېتوان هاپيراستار را يکې از فعال ترين و نوآورترين مجموعههايي که در زمينه مسئوليتپذيري و پايداري فعاليت مېکنند در نظر گرفت، چراکه نه تنها در تعریف و طراحی بلکه در اجرا و پیشبرد اقدامات نوآورانه و موثر تلاش میکند و نمونههای خوبی نیز در این زمینه برای به اشتراکگذاری دارد. از مهمترین آنها میتوان به موارد زیر اشاره کرد؛

• ترویج استفاده از «اکوبگ» (کیف خرید پارچهای) با فروش با قیمت مناسب و کمترین حاشیه سود در فروشگاهها که توسط زنان سریرست خانوآر تهیه میشود و همچنین اجازه ورود انواع کیسههای خرید دوستدار محیط زیست به شعب در پی آن، کمپین «هدیه میکنم» با هدف جمعآوری و اهدای کالاهای دستدوم قابل استفاده همچون البسه توسط استندهای مخصوص در فروشگاه در راستای سیاست اقتصاد چرخشی و افزایش چرخه عمر کالاهای مصرفی، کمپین «جمعآوری زباله باطری» در استندهای مخصوص در فروشگاه با هدف کاهش ردیای کربن و تبدیل درآمد فروش آن به پروتز برای کودکان نیازمند توسط خیریهای فعال در همین زمینه، تهیه و اهدای وسایل الکترونیکی دست دوم سازمان به نیازمندان، توانمندسازی و همکاری با بیش از ۲۰ نفر از افراد توانیاب و حمایت از هنرمندان با ایجاد بستر عرضه صنایع دستی از طریق تخصیص فضاهایی در شعب مختلف هایپراستار به آنها اشاره کرد.

• لازم به ذکر است این فعالیتهای موفقیتآمیز علاوهبر تلاش همدلانه همه همکاران هاییراستار در بخشهای مختلف مجموعه، بدون همکاری موثر با NGOهای فعالی که به صورت تخصصی در این حوزهها کار میکنند میسر نبوده است. با وجود سختی کار با NGOها توسط یک سازمان ساختارمند و با چهارچوبهای دقیق و استانداردهای بالایی همچون هاپیراستار، تعاملات خوبی میان این مجموعه و این مؤسسات شکل گرفته و موجب شده است تا NGOهای متعددی بازوی عملیاتی پیشران و محققکننده اهداف این مجموعه فعال در صنعت خردهفروشی، در زمینه مسئولیتیذیری و پایداری باشند.

۵.۷ تُن

مواد غذایی اهداشده בו ۲۰۲۱

حمایت از خانوادههای نیازمند؛ خیریه نیکان ماموت

داستان از کجا شروع شد؟

- تقریباً ۱۲ سال پیش بود که جرقه تأسیس خیریهای به نیت حمایت از خانوادههای نیازمند توسط گروه صنعتی ماموت با مشاهده چالشهای معیشتی خانوادهها زده شد.
- از آن زمان تا کنون ۳۸۰ نام تجاری معتبر صنعتی، تولیدی و غذایی به جای تأسیس یا پرداختن به خیریههایی با نام تجاری خود، همافزایی از طریق خیریه نیکان ماموت را ترجیح دادهاند و سالهاست که آن را حمایت میکنند. این اتفاق که بر خلاف اصل عاملیت یعنی علاقهمندی و انگیزه صاحبان کسبوکارها در تعریف این دست اقدامات است، قابلیت بررسی و استفاده برای سایر کسبوکارها را دارد.

خیریه نیکان ماموت چگونه این جمع پربرکت را دور هم نگه میدارد؟

- استقبال از حمایت از خیریه نیکان ماموت توسط سایر نامهای تجاری ابتدائاً به واسطه اعتبار بنیانگذاران این مجموعه در میان صاحبان صنایع و شبکه ارتباطی خود بود و بعدتر با رویکرد فعال آن در تعریف اقدامات توانمندسازی و نه صرفاً حمایتی و همچنین شفافیت در گزارشدهی و تعاملات موثر رخ داده است.
- خیریه نیکان ماموت هرساله در شفافترین حالت ممکن گزارشهایی را برای حامیان خود تهیه و ارسال میکند تا ضمن قدردانی، آنها را درباره جزئیات فعالیتهایی که همراهی آنها موجب تحققشان شده است مطلع و علاقهمند نگه دارد.
- نیکان در سال ۱۳۹۲ موفق به اخذ گواهینامه NGO Benchmarking SGS شد و پس از آن از سال ۱۳۹۶ با کسب نمره ۱۰۰، بهعنوان یک سازمان مردمنهاد شفاف و اثربخش به ویژه در زمینه مالی شناخته میشود.
- حوزههای موردتمرکز نیکان با نگاه جامع به نیازهای خانوادههای تحت پوشش، در زمینههای پزشکی، مایحتاج زندگی، مسکن، آموزشی، اشتغالزایی، رفاهی اداری و نهایتاً مدیریت بحران برای مردم مناطق کمبرخوردار کشور است.

حمایت از خانوادههای نیازمند؛ خیریه نیکان ماموت

+ % **VV**

به خودکفایی رسیدن خانوادههای تحت حمایت

> خیریه نیکان ماموت تا سال ۱۳۹۹

+ %97

سهم دیگر حامیان به جز ماموت

از فعالیتهای خیریه نیکان ماموت طی سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰

تاکنون چه نتایجی در پی داشته است؟

• حاصل این همراهی، حمایت مستمر از ۰۶۵۰۰ خانواده در سالهای فعالیت نیکان بوده است که هر ساله ۲۰۰۰ خانواده را تا مرحله رسیدن به خودکفایی یاری میکند. همینطور طی این سالها تقریباً نیمی از حمایتهای نیکان صرف مسائل پزشکی از تأمین دارو برای بیماران تا تجهیز بیمارستانها شده است.

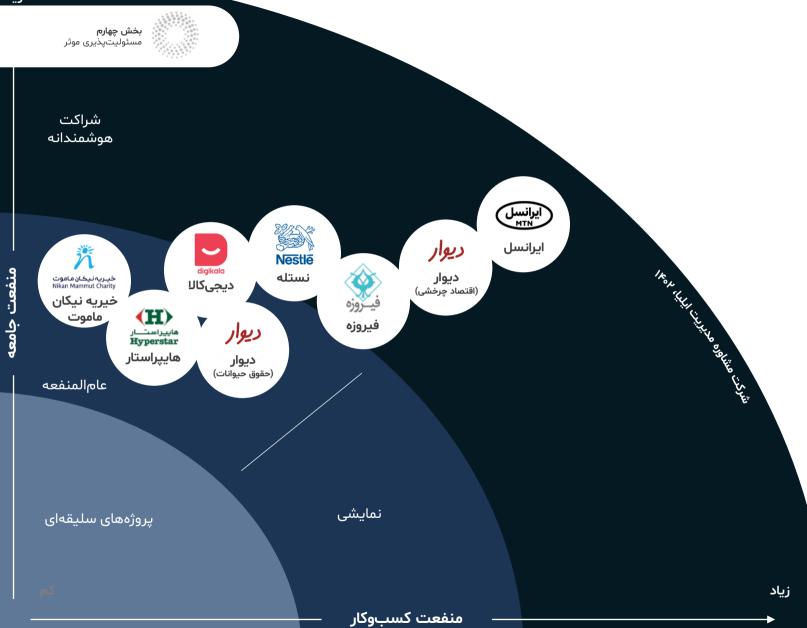
مسئولیتپذیری و پایداری نیکان ماموت

- مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی در گروه صنعتی ماموت نیز همچون بسیاری از کسبوکارهای ایرانی با کار خیر و بخشش تعریف میشود.
- اما تفاوتی که به واسطه آن به این تجربه در اینجا اشاره شده است این است که این مجموعه و خیریه آن، تجربه نادر و موفقی در دور هم جمع کردن نامهای تجاری معتبر و بزرگ و ظرفیت کار خیر آنها در کنار یکدیگر و رقم زدن نتایجی به مراتب چشمگیرتر انجام داده است.
- این امر که ذاتاً مخالف اصل عاملیت در CSR و منافعی که به تبع آن شامل حال کسبوکار میشود است، با حُسن اعتماد به نام ماموت و بنیانگذاران آن در ابتدا شکل گرفت اما با شفافیت بالای نیکان و سازوکارهای ارتباطی آن با ۳۸۰ حامی حقوقی و ۱۸۴۷ حامی حقیقی که بدون همراهی ایشان حرکت نیکان در این مسیر میسر نمیگشت، امتداد یافت.

بخش چهارم

مسئولیتپذیری موثر؛ و بُرد-بُرد

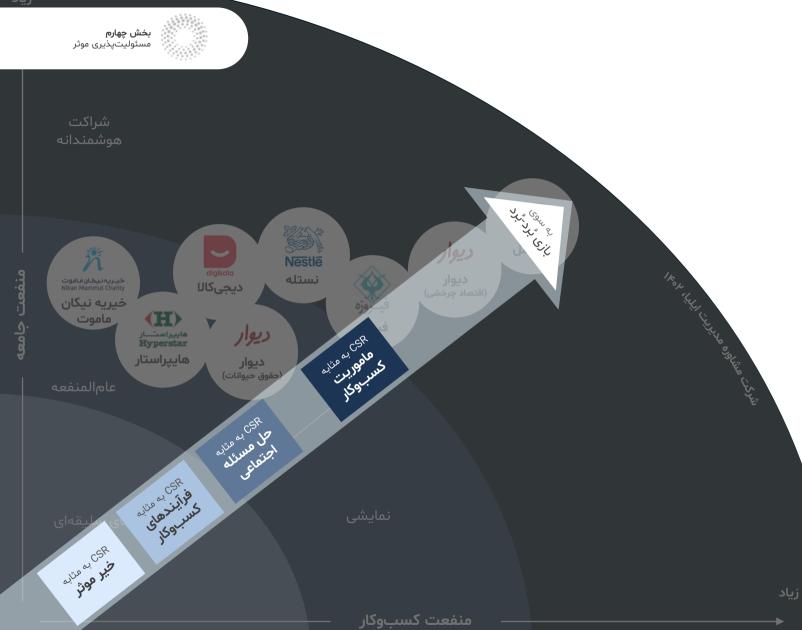

ارزیابی منفعت

نمونههای موثر مسئولیتپذیری شرکتی برای **کسبوکار** و **جامعه**

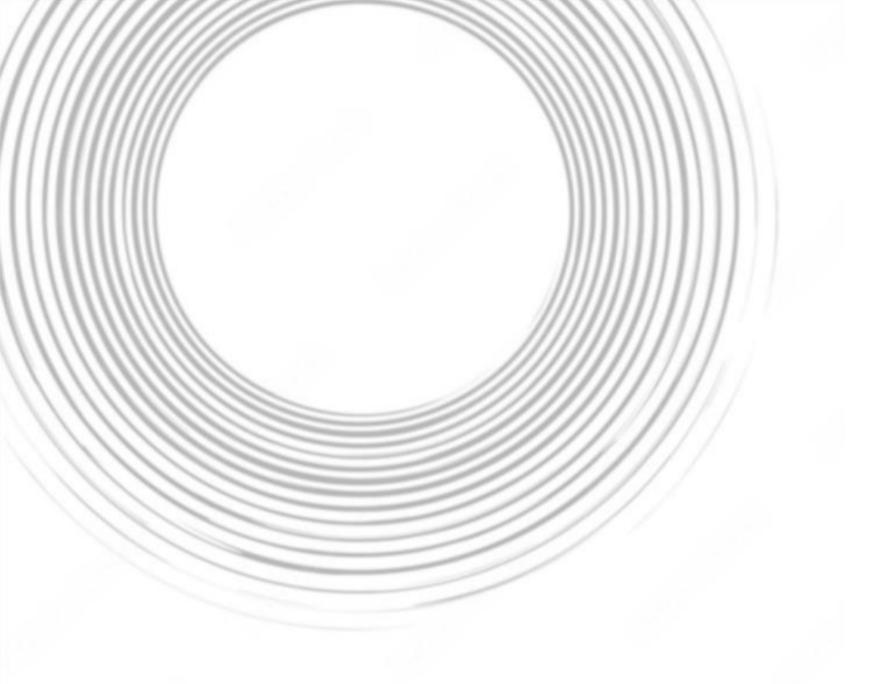
بـــا جایـــابی نمونـــهای مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی موثر و نوآورانهای که در هر رشته بررسی کردیم بر چهارچوب حاضر (معرفی شده توسط شرکت مشاوره مدیریت مکینــزی انــد کمپـانی) و از دو منظــر منفعت برای کسبوکار و منفعت بـرای حامعــه بــه نگاشــت روبــرو میرسیم.

صفحه ۳۲ گزارش مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی

منفعت بیشتر برای کسبوکار و جامعه با حرکت به سمت راست طیف انواع مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی

همانطور که مشهود است با حرکت بــه ســمت راســت طیــف انــواع مسـئولیتپذیری اجتمـاعی شـرکتی منفعت بیشتری متوجه کسبوکار و همینطور جامعه میشود، موضوعی که بازی را بُرد-بُرد میسازد.

بخش پنجم **مسیر پیش رو؛** ما همراه شما هستیم

مسیر پیش رو

حرکت به سمت **بازی بُرد** روی طیف انواع مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی

بازی بُرد-بُرد

CSR به مثابه ماموریت کسپوکار

حاری ساختن CSR در این سطح

میشناسند که در آن مسیر سود

از کسبوکار را اغلب یا CSV

کسبوکار از منفعت حامعه

CSR به مثابه حل مسئله احتماعي

تعداد کسبوکارهایی که از ابتدا برمبنای یک هدف و ماموریت بنا شده باشند، کم است. اما

تحميع منابع، ظرفيتها و توانمندي هاي كسبوكار براي حل مسئلهای احتماعی نیز یکی دیگر از انواع اقدامات CSRای با سطح بلوغ بالا در نظر گرفته

نیازمند توجه حدی در میان کسبوکارها است این است که به بازتغریف فرآبندهای کسپوکار با نگاهی مسئولانه و يا هدف كاهش اثرات منفى کسپوکار یا افزایش اثرات

CSR به مثابه

فرآبندهاي كسبوكار

یکی از مهمترین انواع CSR که

مثبت آن پرداخته شود.

CSR به مثابه کار خیر

به واسطه پیشینه و ریشه مذهبی و فرهنگی، یا کار خبر غربته نیستیم و همان رویکرد بخشش را نیز در کسپوکارها به ویژه سنتیترها مشاهده میکنیم. در میان کسبوکارهایی که همگی با نیت خبر دست به این کار میزنند، نوآوری و اثربخشی برخی قابل

توحه است.

یکی دیگر از رایجترین انواع فعالیتهای CSRای که حتی ممکن است تنها نگرش موجود به CSR در برخی سازمانها نیز باشد، استفاده از المانهای اثرىخشى احتماعي و زیستمحیطی با هدف برندینگ و بازاریانی است.

CSR به مثابه

بازاريابي اجتماعي

مسئوليتيذيري مرسوم

مسئوليتيذيري غيرمرسوم

مديريت ريسكهاي حاكميتي، جوامع محلی، محیطزیستی و ... به تعريف برنامههای مسئولیتیذیری خود اقدام

CSR به مثانه

مدیریت ریسک

كسبوكارها اغلب يا هدف

ميگذرد.

ب**خش پنجم** مسیر پیش رو

راه طولاني پيش رو

با وجود نمونههای خوبی که از انواع مسئولیتپذیری اجتماعی شرکتی سازمانهای ایرانی بررسی کردیم، به طور کلی سطح بلوغ تعریف و اجرای این دست اقدامات در میان بنگاههای اقتصادی، پایین ارزیابی میشود و کسبوکارها در کشور ما فاصله زیادی با روندهای این حوزه دارند.

غالباً وقتی سخن از کسبوکار به میان میآید، نگاه برنده-بازنده است اما در رویکردهای نوین لزوماً تقابل منفعت اقتصادی و اجتماعی وجود ندارد و فرصتهای اقتصادی زیادی در حل مسائل اجتماعی، زیستمحیطی و اقتصادی نهفته است.

در همین راستا، رویکرد پیشنهادی در تعریف و اجرای اقدامات مسئولانه، پایداری اقتصادی و سودآوری در بلندمدت است و توصیه میشود تا از تعریف این دست اقدامات مبتنی بر احساسات و عواطف دوری شود. چرا که اگر هر اقدامی از منظر اقتصادی پایدار نباشد از منظر اثرگذاری نیز پایدار نخواهد بود.

همچنین لازم است تا کسبوکارها در تعریف فعالیتهای CSRشان به اتخاذ رویکردهایی همچون تفکر سیستمی، کلنگر و راهبردی توجه ویژهای داشته باشند، چرا که پیدا کردن نیاز واقعی، نقش کسبوکار در ارتباط با آن و ارزشی که میتواند در خصوص آن ارائه دهد یکی از اصلیترین مسائلی است که در صورت در نظر گرفتن آن، سهم قابل توجهی از مسیر بلوغ تعریف اقدامات مسئولانه توسط کسبوکارها پیموده میشود. در ادامه دستیابی به شناخت از سایر ذینفعان مسئله و تعریف و شکل دادن شبکهای از بازیگران همچون NGOها، کسبوکارهای کوچکتر، شهروندان، دولت و … برای مشارکت در حل مسئله نیز گام مهم بعدی برای همافزایی در این مسیر است. چراکه اغلب گستردگی و پیچیدگی مسائل اجتماعی، زیستمحیطی و اقتصادی به حدی است که بدون مشارکت هر یک از بازیگران و ذینفعان نمیتوان بهبودی را محقق نمود.

امروزه، مدیریت سازمانها به شکل جدیدی از نگاه و تصمیمگیری نیاز دارند تا بتوانند راههای جدید برنـده بودن در ایـن عصر را فراتر از صورت سود و زیان از پیش تعیین شده ببینند.

ایلیا همراه شما در مسئولیتپذیری و اثرگذاری

شرکت مشاوره مدیریت ایلیا به ارائه انواع خدمات مطالعاتی و مشاورهای با هدف ارتقا، نوآوری و بهینهسازی اثرگذاری اجتماعی در میان سازمانها و فعالان این حوزه میپردازد.

مهمترین دسته خدمات قابل ارائه توسط ایلیا در این بخش برای گروههای مختلف مخاطبین به شرح زیر است:

طراحي مسئوليتيذيري اجتماعي شرکتی

همراهی سازمانها در مراحل مختلف مسئوليت يذيري احتماعي شركتي همحيون تحدوین استراتژی، طراحیی يرنامهها و تحقق بتانسيلها يا رویکرد حداکثرسازی منافع برای همـه ذینفعـان متناسـب بـا اهداف کسبوکار، ظرفیتها و نياز حامعه

بازوی بینش سیاستگذاری اجتماعی

مطالعــــات مدل ســــازی، روندشناسے،، سببشناسے،، اولوىتىنىدى، ىنحمىارك، راهکاریــایی، آینــدهنگاری و برنامهریزی با هدف چل و بهبود مسائل اجتماعي، اقتصادي، زیستمحیطی و توسعه یاپدار

مديريت سازمانهای مردمنهاد

حل مسئله، سنجش اثربخشي، برنامهریزی استراتژیک، نوآوری، محيريت شبكه ذينفعان و تعالی عملیاتی و سازمانی در مديريت سازمانهاي مردمنهاد و عامالمنفعه

سرمایهگذاری برای اثرگذاری

همراهي افراد يا محموعهاي علاقەمنىد بە سىرمايەگذارى در زمینے اثرگہذاری احتماعی با بررسیی و معرفیی محل هیا، طرحهـــا و پروژههــای ســـرمایهگذاری و مـــدیریت سرمانهگذاری

کمک په توسعه کسپوکارهایی کہ با دغدغہای اجتماعی شکل گرفتــه و بنگاههـای اقتصـادی اجتماعی که اهداف اجتماعی را

همـــراه ــــا فعالىـــت اصـــلى كسبوكارشان دنبال مىكنند

توسعه

كسبوكارهاى اجتماعي

تیم گزارش در ایلیا

آرمان حمیدی تحلیلگر کسبوکار مشاوره مدیریت ایلیا کارشناس پروژه

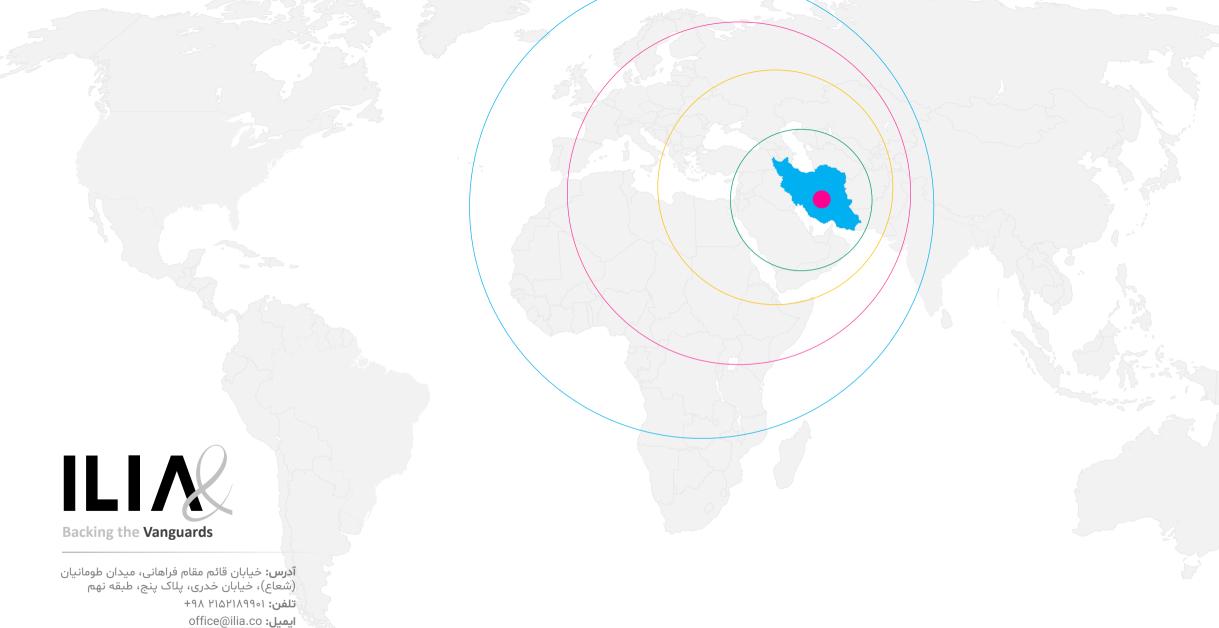
عاطفه حسینی مدیر ارشد سابق مشاوره مدیریت ایلیا مدیر یروژه

سید حسین نبوی بنیانگذار و رئیس هیئتمدیره مشاوره مدیریت ایلیا **ناظر و مشاور پروژه**

قدردانی، به پاس همراهی

از همه بزرگوارانی که در تهیه گزارش حاضر همراه ما بودند، به ویژه از جناب آقای حسین توحیدی و مدرسه بنگاههای مسئولیتپذیر بابت تمامی زحمات ایشان در مسیر و تدوین مدلها سپاسگزاریم. قدردان تمام کسبوکارهایی هستیم که فارغ از جمعبندی برای پرداختن یا عدمپرداختن به تجارب آنها در گزارش، به مشارکت در این مسیر ابراز علاقه نمودند. همچنین به طور ویژه از همراهی ارزشمند ۸ مجموعهای که در این گزارش تجارب آنها مرور و بررسی شده است، تشکر میکنیم.

وبسایت: ilia.co